

Roxana ROGOBETE
(Universitatea de Vest
din Timișoara)

**Criză, sevraj și supraviețuire:
despre adicție în romanele
lui Cristian Fulaș**

Abstract: (*Crisis, Withdrawal, and Survival: On Addiction in the Novels of Cristian Fulaș*) This paper analyses the representations of addiction in Cristian Fulaș's novels *Fâșii de rușine* (2015, EN: *Strips of Shame*) and *După plâns* (2016, EN: *After Crying*), exploring dependency as an extreme form of individual crisis, but also as the illusion of a redemptive escapism. The two novels portray addiction not only as a symptom but, more subtly, as a structural principle of narration: a style often fragmented, almost hypoxic, that mimics the erratic rhythm of withdrawal – a tempo that formally conveys the tensions and volutes of the addict's consciousness. Between lucidity and disintegration, the characters' downward spirals evoke everything from peratology (as seen by O. Nimigean) to inferno (as read by Carmen Mușat). We examine to what extent the dismantling of inner states reaches verisimilitude or whether Fulaș's stylistic choices verge on mannerism, within an autobiographical openness that is both deliberately assumed and aesthetically transformed. These novels map out the fractures of selfhood, placing at their core the vulnerability of a human being attempting to survive loneliness.

Keywords: addiction, crisis, contemporary Romanian literature, Cristian Fulaș, loneliness.

Rezumat: Lucrarea de față analizează reprezentările adicției în romanele *Fâșii de rușine* (2015) și *După plâns* (2016), publicate de Cristian Fulaș, din perspectiva dependenței ca formă extremă de criză individuală, dar și ca miraj al unui escapism salvator. Cele două romane configurează adicția nu doar ca simptom, ci și, subtil, ca structurare a narațiunii: un stil deseori sacadat, aproape hipoxic, care mimează ritmul discontinuu al sevrăului, deci un tempo care traduce, în plan formal, tensiunile sau vultele conștiinței dependentului. Între luciditate și dezintegrare, alunecările personajelor înglobează de la peratologie (în viziunea lui O. Nimigean) la infern (Carmen Mușat). Vom urmări în ce măsură demantelarea stărilor individului atinge verosimilitatea ori preocuparea pentru stil a lui Fulaș se manierizează, într-o deschidere autobiografică, abil asumată, dar transformată estetic. Cartografieri ale rupturilor, romanele au ca nucleu al experienței vulnerabilitatea omului care încearcă să supraviețuiască singurătății.

Cuvinte-cheie: adicție, criză, literatură română contemporană, Cristian Fulaș, singurătate.

Preambul. Traseul lui Fulaș

Un autor contemporan versatil, din ce în ce mai prezent în spațiul public, Cristian Fulaș este, probabil, cunoscut în primul rând prin prisma activității de traducător și datorită cursurilor de literatură sau scriere creativă. Cu peste 50 de volume traduse din mai multe limbi (franceză, engleză, italiană, inclusiv din autori precum Marcel Proust sau Stéphane Mallarmé), cu un premiu al Academiei Franceze („Prix du Rayonnement de la langue et de la littérature françaises”, 2023), Fulaș este una dintre vocile puternice

din câmpul literar actual, care se remarcă prin activitatea editorială și, poate mai mult, prin pozițiile sale articulate din social media. Prezența sa în publicații culturale, interviuri și dezbateri în mediul digital consolidează, din punctul meu de vedere, poziția unui scriitor angajat, atent la ceea ce se întâmplă în literatura contemporană și disponibil să contextualizeze fenomenul cultural într-o manieră credibilă și destul de validă, fără a pretinde însă autoritatea absolută. În cazul cursurilor derulate (*Cum scriem. Curs de literatură cu Cristian Fulaș* sau *Dispozitivele scrisului. Curs de literatură cu Cristian Fulaș*), autorul beneficiază de ajutorul unor platforme culturale și strategii de marketing (promovarea în special prin intermediul „Matca”) și apelează la două aspecte complementare. Pe de o parte, modulele se concentrează pe componentă tehnică și pragmatică – incluzând discuții teoretice despre „Structură și stil. Cum compunem o carte”, „Timp și spațiu în proză”, „Personaj, voce narativă, dialog”, „Înapoi la argument. Despre frumusețe”¹ sau „Timpul în narațiune”, „Narațiune continuă/fragmentată”, „Vocea/vocile”, „Spațiul/ spațiul literar”, „Personaje”, „Elemente de compoziție: dialog, descriere, acțiune”, „Elemente de legătură, din nou spațiul literar”, „Stil. Influența stilului asupra narațiunii”, „Subiectul unei cărți. Ce mai rămâne de spus.” (vezi Fulaș apud Diaconu 2024). Pe de altă parte, face apel și la stereotipia legată de faptul că vocația de scriitor se învață, că aceasta este un atribut care poate fi dobândit prin tehnici cvasi-standardizate. Cât este *Autorul* într-o relație privilegiată cu propria experiență și interioritate și cât este el produsul unui proces de instruire? Ce este scriitura atunci? După Fulaș, e un „concept dinainte imposibil de definit, poate mai ușor de clasificat, în orice caz de înțeles doar în condițiile unui subiectivism atât de extrem, încât scrisul, anulându-l, în același timp rămâne ca unica sa dovadă de existență” (Fulaș 2025, 7). Scriitorul păstrează totuși o ambiguitate prudentă, postulând literatura ca știință, cu „legi de compoziție, procedee, formule consacrate și uneori izbucniri de creativitate” (Fulaș 2025, 9). Nu e aici o promisiune a democratizării scrisului, însă este o formă de comercializare a scriiturii ca profesie, o rațional(liza)re a creativității, o gramatică a ficțiunii ce se naște din dialogul cu literatura, pentru că Fulaș include și discuții aplicative pe autori nu neapărat extrem de vizibili în spațiul românesc², ceea ce îl apropie de *Cursurile de literatură* ale lui Vladimir Nabokov sau de *Lecțiile americane (Sei proposte per il prossimo millennio)* ale lui Italo Calvino. În fond, deși Fulaș poate deveni superfluu prin automarketarea aproape agresivă ca autor, ce promovează în mod just este ideea de scriitură ca muncă, o profesionalizare a scrisului, așa cum se vede și în volumul publicat în 2025, *Cum scriem*. Voi reveni ulterior la această intervenție editorială, pentru a vedea cum legitimarea unor tipare de formalizare rezonază sau intră în tensiune cu practica reală a acestui autor.

¹ Vezi blogul Cărturești: <https://blog.carturesti.ro/cum-scriem-curs-de-literatura-cu-cristian-fulas/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.

² Programul din cadrul cursurilor *Dispozitivele scrisului* conține: „Frumosul în textul contemporan. Sean Thor Conroe și O. Nimigean”, „De la autor la personaj și înapoi. O călătorie prin Personna – Proust”, „Stilul e (aproape) totul. De la Linda Boström Knausgård la Maylis de Kerangal”, „Structuri. Cum compunem o carte, de ce părțile sunt mai importante ca întregul. Mathias Énard, Jaume Cabré, Colum McCann”, vezi Diaconu 2025.

Cristian Fulaș este și un scriitor premiat – primește Premiul „Observator cultural” pentru debut, pentru volumul din 2015, *Fâșii de rușine*, dar și câteva distincții pentru *Ioșca* (2021, Premiul „Observator cultural”, secțiunea Proză). De notorietate este și biografia romanțată a lui Paul Celan – *Am trăit, da*, apărută în 2022 la Polirom, un volum destul de inconstant, parțial explicativo-intelectual, dar patetic pe alocuri. Deși, în cronica publicată în „Orizont”, Alexandru Oravițan apreciază limbajul poetic al lui Fulaș, în consonanță chiar cu poeticitatea autorului Celan (vezi Oravițan 2022), iar relația cu Gisèle Lestrangé este așezată îndreptățit sub semnul fracturărilor și al vulnerabilităților, aș putea nota că amplitudinea autorului Celan depășește capacitatea de reprezentare/ficționalizare a „biografului” Fulaș. Cum biografiile romanțate presupun imersiunea solidă a „biografului” în lumea autorului, în cultura secolului, a regiunii, a comunității, pentru Fulaș este o reușită incontestabilă situarea în proximitatea spațiului francez, pe care autorul îl stăpânește documentar și stilistic. Însă cred că reconstituirea nu se extinde la fel de convingător asupra Bucovinei imperiale sau a Bucureștiului „suprarealist”. Apar aici niște limite ale integrării organice a materialului dens factologic și stilistic în textura romanțată, se vede parțial o efortare în scriitură din cauza, poate, stratificării identitare care face din Celan un personaj greu de aproximat¹.

Tocmai pentru a mă concentra pe un corpus unitar, în care nu există dezechilibre între instrumentele narrative și experiențial, voi urmări preponderent crizele personajelor din primele două romane ale lui Fulaș, *Fâșii de rușine* (2015) și *După plîns* (2016).

Biograficul. Conștiința unui timp

Publicate consecutiv, cele două texte ar fi făcut parte, aparent, dintr-o trilogie intenționată (vezi Soviany 2020), fapt vizibil și din continuitățile tematice și parțial tonale. Ambele volume funcționează în registrul cvasi-autobiografic, articulând o voce narativă marcată de experiențe recurente: dependența/ dependențele, crizele identitare asociate acesteia, tensiunea dintre viața personală și actul scrisului, precum și relația complexă cu lectura. Tocmai raportarea eului la sine în cazul acestor crize este centrală, după cum declară și autorul într-un interviu:

„*Fâșii de rușine* și *După plîns* sînt două uriașe metafore ale timpului și conștiinței la limită. Iar maimultcaprezentul e ieșirea din timp, străluminarea, acel aufhebung parcă interzis comentariului, căci doar lumină, strălumină. Evenimentele descrise în cărți, în carte, pentru că abia acolo avem o Carte mallarmeană, sînt elemente de sprijin pentru timpul absolut care iese din ordinea conștiinței și se revelează pe sine într-un soi de unicitate a actului. În lumina acestor lucruri, sper că devine limpede că puteam scrie orice despre orice, scopul meu nu a fost nici o clipă să-mi plîng de milă sau să spun o poveste extraordinară, ci să pun în lumină un drum al gîndirii. Nu cred că am reușit, nici nu cred că voi reuși, sînt limite ale interpretării peste care eu nu pot trece și pe care nici măcar nu le pot provoca, pune în joc. Dacă vreodată am creat

¹ Fulaș nu este la prima publicație de acest tip, pentru că în 2018 colaborează în cadrul unui proiect FILIT 2018 și scoate *Povestea lui Dosoftei*.

ceva, dacă pot spune că am făcut ceva în lumea scrisului, trebuie întotdeauna să mă întorc la maimultcaprezent și să încerc să îl explic nu ca pe o ieșire din timp, ci ca pe o stabilizare a conștiinței într-o altă stare a timpului, cea absolută. Fără trecut, prezent și viitor, conștiința devine ceea ce este și poate fi citită în ordinea ei, nu a unei interpretări.” (vezi dialogul dintre Fulaș și Axinte, 2023)

Fulaș își ghidează destul de clar lectorul și uneori epatează printr-un stil căutat, demonstrativ. Textele urmăresc același personaj principal masculin, neindividualizat¹, fără să urmeze un fir cronologic – doar referirile la copilăria din Caracal, la începuturile adicției, prezente în al doilea roman, sunt cele care aduc o mai mare verosimilitate textului. Cu toate că volumele dau impresia unui „subiect fără biografie”, tocmai aceasta ar putea fi miza – eu ficțional e fragmentat exact de dependențe, plasat în derivă, iar mai importantă devine starea – lumea ficțională a lui Fulaș devine o extensie a unei interiorități dezordonate și vulnerabile. De altfel, și în scrierile cu caracter mai teoretic așază povestea pe plan secund în actul scrisului:

„Catedrala pe care azi o numim literatură nu s-a construit spunând povești, ele sunt oricum implicite, cum am mai spus, ci gășind mici feluri de a *crea diferență* în felul de a scrie respectivele povești și impunându-le dacă nu ca reguli de compoziție, atunci ca borne într-o călătorie care, dacă are un început, cu siguranță se va încheia abia odată cu omenirea.” (Fulaș 2025, 11)

E de remarcat, totuși, că o oarecare lipsă a omogenității stilistice e depășită în lucrările ulterioare, pentru care receptarea critică devine sensibil și mai favorabilă – cronicile pozitive sunt mai numeroase pentru *Ioșca*, *Specii* sau *Forma tăcerii* – în care, deși se scutură de eventuale elemente autobiografice, Fulaș adoptă un scris mai organic, sedimentat și fără epiderma demonstrativă a debutului. În primele romane însă predomină „o anumită respirație a textului” (Fulaș 2025, 11) – deși un narativ cronologic este dificil de reconstituit, autorul își respectă „teoria” și apropie textul de „vorbirea naturală”², care simulează tocmai o poveste individuală și simultan generică. Este o orientare în detrimentul unei intrigi propriu-zise care cere o lectură mai degrabă a tensiunii afective, interioare – ceea ce îl face pe Fulaș să oscileze între o oarecare teatralitate aparentă a discursului și o doză de autenticitate a vocii confesive.

Autorul este mai coerent în primul roman, *Fâșii de rușine*, în ceea ce privește reprezentarea adicției, a „simptomelor”; practic, e o ancorare suficient de clară în logica reprezentării dependenței. Cadrul aduce o poziționare societală marginală mai precisă a personajului, inclusiv în sensul unei narațiuni mai liniare. Cartografierea pare mai accesibilă, mai previzibilă, ceea ce, paradoxal, poate duce la o diminuare a „autenticității” brute. Fulaș devine intermitent, în cshimb, în al doilea roman, *După plâns*, ca structurare a narațiunii: stilul deseori sacadat din primul volum, aproape hipoxic, ajunge în al doilea să mimeze ritmul discontinuu al sevrajului, deci avem de-a

¹ Căci „Omul ăsta e atât de distrus încât nu mai are nici măcar nume, nu mai are nici măcar voce, nu mai are nimic.” (Fulaș în Mischie 2018).

² Pentru care pledează și în *Cum scriem*.

face cu un tempo care traduce, în plan formal, tensiunile sau volutele conștiinței dependentului (în contrast cu repetițiile mai familiare și familiarizatoare din *Fâșii de rușine*).

Adicție și singurătate

Dacă extindem analiza asupra tramelor narative ale romanelor, observăm dipsomania ca factor structurant constant, însoțită și de alte forme de adicție. După un sevrăj, protagonistul din *Fâșii de rușine* încearcă să articuleze o desprindere radicală de trecut, iar enumerarea e o formă de arhivare:

„Adio băutură, ketamină, hașiș, canabis, încercări cu legale, diazepam cu vodcă, bere cu coniac de dimineață, cocaină cu whisky, metamfetamină, codeină cu glutetimid, pumni de anticonvulsive de toate felurile cu alcool dis-de-dimineață, vodcă injectată în venă, încercări cu LSD, tot.” (Fulaș 2018, 225)

Listarea exhaustivă arată și incapacitatea individului de a delimita clar obiectul dependenței, căci există o logică a substituției permanente. Declarația ulterioară a autorului – „Am devenit, din politoxicoman, workaholic” (vezi dialogul dintre Fulaș și Axinte, 2023) – confirmă caracterul mutabil al adicției și faptul că mecanismul compulsiv nu dispare. Această perspectivă e nuanțată și de lectura lui O. Soviany (2020), care observă că personajul este subiectul unei rupturi ontologice:

„Povestea acestei dependențe pare să aibă însă rădăcini mai adânci; în spatele ei se ascunde un impas existențial mai profund, o lipsă de apetit pentru existență, absența motivației de a trăi. Astfel încât ajungi să te întrebi dacă personajul lui Fulaș nu poate trăi fiindcă bea în exces sau bea în exces fiindcă nu poate trăi”.

Sentimentul iluzoriu al importanței indus de consum funcționează ca o exemplificare a explicației lui Soviany – alcoolul aduce o proiecție de sine grandios, repară un deficit de identitate, suspendă sentimentul înstrăinării:

„Mă simt important, sunt om mare chiar în secunda asta. Beau rom la crășmă, așezat la masă. Am țigara aprinsă și scrumieră, nu sunt ascuns după niciun boschet sau gard. O importanță uriașă mise strecoară în creier, importanța propriei persoane. Sunt om mare acum, beau și fumez în crășmă cu un golan. Nu mi se poate întâmpla nimic, gata, am scăpat de copilărie.” (Fulaș 2019, 13)

Negarea dependenței este mecanism defensiv și ecou repetat, auto-minimizarea este la ordinea zilei („Nu sunt dependent. Pur și simplu am sărit calul. Asta e.”, Fulaș 2018, 34), dar schimbările de ritm devin marcante în text, instabilitatea frazei arată chiar disonanțele eului („Nu nu sunt dependent”, Fulaș 2018, 52), în timp ce revelațiile bruște sunt necredibile: „Dar am doar 30 de ani și ar trebui să lupt. E ca dracu’. Am o senzație că paradisul ăsta în care am trăit până acum poate duce la lucruri foarte nasoale și acum am ocazia să schimb asta” (Fulaș 2018, 67).

Alcoolismul construiește o comunitate compensatorie, e un simulacru al „fraternității” și alterității, construit pe fundamentele hedoniste ale hazardului:

„Nimeni nu știe exact din ce trăiește. Cu oamenii ăștia mă întâlnesc zilnic, într-un loc sau altul. Uneori stăm împreună zile întregi – varianta postmodernă a crailor. [...] Așa ne ducem zilele de ani buni. Bem și tragem, facem bani din ce pică. Nimic mai frumos. Nu ne sperie nimic, în timp le-am văzut pe toate. Știm bine că într-o zi s-ar putea termina prost și, cu toate astea, continuăm. [...] Comandăm mâncare și băutură, cheful ăsta se anunță unul lung. Nu cunosc stare mai bună decât asta.” (Fulaș 2018, 14-20)

Această pseudo-solidaritate marchează, de fapt, o criză a singurătății și lipsa unei coerențe interioare, a unei legături cu familia sau alți apropiați. Universul intim al protagonistului este în mod constant destabilizat: tatăl este absent, sora îi finanțează reabilitatea doar până la un punct, mama face un AVC. Chiar și detalii precum lipsa buletinului devin simptomatice pentru imposibilitatea de „recompunere a câmpului social” și a eului.

Proza lui Fulaș nu oferă, în fond, un model sau manual de ieșire din dependență și nici nu se poziționează ca discurs terapeutic sau exemplu de reușită morală. Însă ea surprinde lucid procesul oscilant al adicției: intensitatea euforică, apoi prăbușirea, revenirea compulsivă, rarele momente de claritate, urmate de noi recăderi. Fulaș nu idealizează nicio etapă în această spirală a crizelor. În dialogul cu Șerban Axinte (2023), menționează explicit axul central al textelor sale:

„Omul. Umanitatea. Umanul. Limitele, micile intersecții dintre aceste concepte și realități, interferențele, zonele blurate și zonele prea clare, cu atât mai clare cu cât avansează mai mult în conceptul de singurătate, la urma urmelor, conceptul central cu care operează chiar și când nu vreau neapărat să fac asta.”

Arhitectura lui Fulaș se construiește, așadar, dintr-un dialog cu limitele (în siajul unei forme de peratologie discută și O. Nimigean pe coperta IV a textului *După plâns*). Adicția apare la personajele sale ca încercare de escapism – tentativă de a ieși din nimicul personajului, din vidul propriu. Auto-protezarea afectivă presupune parțial a căuta compania altora, dar demersul este inconstant, având în vedere dificultatea protagonistului, de exemplu, de a se conecta cu ceilalți pacienți din centrul de recuperare – e un „infern” în care ajunge personajul, după C. Mușat și B. Crețu, un infern al dependenței și postdependenței. În contrapunct, experiența scrisului (ficțională, sugerată în *Fășii de rușine* de Trică, sau real-biografică) este o „textterapie”, cum observă Carmen Mușat, sau poate o altă formă de escapism (uneori manierizat, având în vedere referințele ori mottourile utilizate). În lipsa unor repere interioare sau exterioare, personajul este constrâns să accepte incertitudinea ca formă constantă: „Ca de obicei, eu cu gândurile mele și cu un viitor incert, din ce în ce mai incert. Viitorul așa cum e el de obicei, o formă complet inexistentă a existenței” (Fulaș 2019, 252).

Și alte crize...

Fulaș nu se oprește însă la aceste prime reprezentări ale crizelor, ci continuă să exploreze, în volumele ulterioare, aceeași topografie a fracturilor existențiale, extinzând și adâncind constant registrul care pare că definește universul său narativ. Proza scurtă din volumul *Cei frumoși și cei buni* construiește un mozaic de situații-limită în care personajele se confruntă cu forme uneori simultane și interdependente ale crizei: criza conjugală, criza identitară (generată de și prin raportarea la sine ori raportarea la partener), criza financiară, migrația ca efect, dar și generator al crizei (exemplificată de personajul Giovanni, de pildă), criza societală etc. Toate pot fi identificate drept „dezumanizări” (vezi Ung 2018) și fisurări ale relației precare eu-lume. În schimb, *Forma tăcerii* deplasează accentul către suferința abandonului și a pierderii – relația dintre copil (dependent) și părinți descrie jocul dintre comunicabil și incomunicabil, dar și o „antropologie a morții” (Gavril 2025). „Sufnul” narațiunii este aici dus la extrem, prin redactarea romanului într-o singură frază.

Privite împreună, textele lui Cristian Fulaș construiesc o serie de cartografieri ale rupturilor – afective, sociale, identitare, relaționale. Toate par să graviteze în jurul aceluiasi nucleu tematic: vulnerabilitatea fundamentală a omului care încearcă să supraviețuiască singurătății. E și o dimensiune reparatorie a propriilor opere, după cum afirmă autorul: „m-aș bucura enorm dacă aceste două cărți ale mele ar ajunge la cât mai mulți dependenți. Dacă ar ajuta pe cineva. Dacă greșelile din ele ar fi lecții pentru alții, pentru cei care încă se luptă cu nenorocirea asta numită dependență” (în interviul Libris 2021). Fulaș nu urmărește rezolvarea conflictelor, evoluția personajelor, dimpotrivă: surprinde timpuri interioare ale crizei, ale stărilor liminale, în care umanul își caută contururile la marginea propriei fragilități, element ce devine principiu compozițional.

Referințe bibliografice

- ***. 2021. *Oameni și Cărți/Cristian Fulaș*, disponibil online la <https://www.libris.ro/cristian-fulas-OC0041--p24186134.html?srsId=AfmBOoo3s68OsJSszFbS5bTUIM-hqtSikvAMlr10rsSBjw7SDNwfxaFR#descriptionHead>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- ***. 2024. *Cum scriem | Curs de literatură cu Cristian Fulaș*. Cărturești on 15.08.2024 at 14:00, disponibil online la <https://blog.carturesti.ro/cum-scriem-curs-de-literatura-cu-cristian-fulas/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Axinte, Șerban. Fulaș, Cristian. 2023. „A fi apolitic înseamnă azi a-ți asuma riscul dispariției ca scriitor”. *Cristian FULAȘ în dialog cu Șerban AXINTE*, in „Observator cultural”, nr. 1141, 13.01.2023, <https://www.observatorcultural.ro/articol/a-fi-apolitic-inseamna-azi-a-ti-asuma-riscul-disparitiei-ca-scriitor/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Diaconu, Gelu. 2024. „Cum scriem” – curs de literatură cu Cristian Fulaș, in „O mie de semne”, 10.01.2024, disponibil online la <https://omiedesemne.ro/cum-scriem-curs-de-literatura-cu-cristian-fulas/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Diaconu, Gelu. 2025. „Dispozitivele scrisului” – Curs de literatură cu Cristian Fulaș, in „O mie de semne”, 07.10.2025, disponibil online la <https://omiedesemne.ro/dispozitivele-scrisului-curs-de-literatura-cu-cristian-fulas/>, accesat ultima dată la 05.11.2025.
- Fulaș, Cristian. 2018. *Fășii de rușine*. Ediția a II-a, revăzută. Iași: Polirom.

- Fulaș, Cristian. 2018. *Povestea lui Dosoftei*. București: Editura Muzeelor Literare Iași.
- Fulaș, Cristian. 2019. *După plâns*. Ediția a II-a. Iași: Polirom.
- Fulaș, Cristian. 2025. *Cum scriem*. București: Curtea Veche Publishing.
- Gavril, Ionela. 2025. „*Forma tăcerii*”: o antropologie a morții (Cristian Fulaș), in „LaPunkt”, disponibil online la <https://www.lapunkt.ro/2025/04/forma-tacerii-o-antropologie-a-mortii-cristian-fulas/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Mischie, Dana. 2018. INTERVIU Cristian Fulaș, scriitor: „*Trăim într-o lume în care anormalitatea pare să fi devenit o regulă, în care excesul e legea după care se întâmplă lucrurile*”, in „Adevărul”, 09.05.2018, disponibil online la <https://adevarul.ro/stil-de-viata/cultura/interviu-cristian-fulas-scriitor-traim-intr-o-1862780.html>, accesat ultima dată la 05.11.2025.
- Oravițan, Alexandru. 2022. *Meridianul negru*, in „Orizont”, nr. 8, p. 9, disponibil online la <http://www.revistaorizont.ro/arhiva/august2022.pdf>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Soviany, Octavian. 2020. *Textul și Cartea*, in „Observator cultural”, nr. 1010, 24.04.2020, <https://www.observatorcultural.ro/articol/textul-si-carte/>, accesat ultima dată la 05.06.2025.
- Ung, Snejana. 2018. *Dezumanizare*, in „Orizont”, nr. 2 (februarie), p. 23, <http://www.revistaorizont.ro/arhiva/februarie2018.pdf>, accesat ultima dată la 05.06.2025.